

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Комплаєнс-менеджмент у фінансово-кредитній сфері

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Бакалаврі

Тип дисципліни

Вибіркова

Семестр

5

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Юр'єва Ірина Анатоліївна

Iryna.Yurieva@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів. Автор та співавтор понад 287 наукових та методичних публікацій. Курси: «Соціальна відповідальність», «Фінансова безпека та фінансові ризики», «Податкове планування та податкові ризики», «Інформаційно-комунікаційне забезпечення управління підприємством», «Аналіз ефективності бізнесу та бізнес моделі», «Оподаткування в галузях економіки», «Організація і методика податкових перевірок».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Комплаєнс - менеджмент у фінансово-кредитній сфері» - це дисципліна спрямована на оволодіння теоретико – методологічних основ дослідження системи, що передбачає заходи управління, попередження та подолання ризиків недотримання вимог законодавства, правил, політик та стандартів. При цьому, фахівці сфери комплаєнс (комплаєнс офіцери), як незалежні посадові особи, які аналізують звернення про можливі випадки корупції або інші порушення законодавства, а також проводять власні внутрішні розслідування, сприяють забезпеченню управлінської діяльності топ-менеджменту організацій з виявленими ризиками та налагодженню взаємодії як із зовнішніми, так із внутрішніми стейкхолдерами для адаптації розроблених інструментів й політик організації

Мета та цілі дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Комплаєнс - менеджмент у фінансово-кредитній сфері» є формування системи набуття компетентностей у фінансово-кредитній сфері базується на ряді наукових принципів, які допомагають забезпечити ефективне управління ризиками, дотримання законодавчих та нормативних вимог, а також сприяють підтримці високих стандартів корпоративної етики та відповідальності. До основних цілей комплаєнс менеджменту організацій слід віднести: оцінювання середовища та ризиків у бізнес процесах організації; створення внутрішніх політик організації відповідно до виявлених ризиків; управління ризиками

та розробка заходів з їх мінімізації; участь в ухваленні управлінських рішень; здійснення кризового управління в умовах настання ризику; розгляд повідомлень про порушення внутрішніх правил організації та захист прав викривачів; координація автоматизації процесів управління ризиками; розробка нових та удосконалення вже існуючих програм для ефективної діяльності комплаєнс-системи організації; проведення навчальних заходів та розробка інформаційних кампаній для поширення антикорупційних політик організації серед основних стейкхолдерів .

Формат занять

Лекції, практичні роботи, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік

Компетентності

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Результати навчання

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Мікроекономіка", "Макроекономіка", "Фінанси", "Гроші і кредит", "Економічна статистика", "Економічна інформатика" " Менеджмент"

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проектний підхід до навчання, ігрові методи, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій в дослідженні комплаєнс - менеджменту у фінансово-кредитній сфері. Навчальні матеріали доступні студентам за інструментарієм програми Office 365.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

- Тема 1. Основні поняття та значення комплаєнс менеджменту в сучасних умовах
- Тема 2. Методи та підходи комплаєнс менеджменту в фінансово-банківській сфері
- Тема 3. Розробка та імплементація комплаєнс програм та політик.
- Тема 4. Організаційно-структурний підход комплаєнс менеджменті
- Тема 5. Ризик-менеджмент у комплаєнс
- Тема 6. Комплаєнс у фінансово-економічній безпеці фінансово-кредитної сфери
- Тема 7. Дьюдилиженс в системі комплаєнс менеджменту фінансово-банківської сфери
- Тема 8. Система комплаєнсу у банківській сфері
- Тема 9 Використання комплаєнсу у страхуванні
- Тема 10 Комплаєнс у кредитних установах
- Тема 11 Комплаєнс у фінансово-промислових групах
- Тема 12 Інформаційне забезпечення комплаєнсу у фінансово-банківських установах
- Тема 13 Технології у комплаєнс менеджменті
- Тема 14 Аудит в комплаєнс менеджменті
- Тема 15 Етичні аспекти та корпоративна культура в комплаєнс -менеджменті
- Тема 16 Ефективні моделі використання комплаєнсу

Теми практичних занять

- Тема 1. Історія розвитку та еволюція комплаєнс у фінансово-кредитній сфері.
- Тема 2. Міжнародні стандарти та практики (FATF, BASEL, GDPR
- Тема 3. Ефективна комплаєнс система: розробка внутрішніх політик управління ризиками
- Тема 4 Удосконалення методичного інструментарію на етапі реалізації фінансового моніторингу
- Тема 5. Стратегії мінімізації ризиків.
- Тема 6. Побудова узагальненої моделі функціонування системи комплаєнсу в банках
- Тема 7. Характеристика сукупного прояву основних видів функціональних ризиків, які входять до комплаєнс-ризиківках
- Тема 8. Роль та відповідальність комплаєнс-офіцера.
- Тема 9. Комплаєнс контроль у системі корпоративного управління фінансово-кредитних установ
- Тема 10 Аналіз реальних випадків порушення комплаєнс норм
- Тема 11 Моніторинг та звітність в комплаєнс менеджменті фінансово-кредитних установ
- Тема 12 Вплив технологій на комплаєнс RegTech
- Тема 13 Вплив технологій на комплаєнс FinTech
- Тема 14 Вирішення конфліктів інтересів та промоція етичної поведінки
- Тема 15 Імеджеві рівні в комплаєнс -менеджменті фінансово-кредитної сфери
- Тема 16 Актуальні виклики та перспективи в розвитку комплаєнс у фінансово-кредитній сфері

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуального завдання, а саме реферату. Теми реферату завдання студент вибирає самостійно із переліку методичних рекомендацій для дисципліни. Результатом самостійної роботи є вибір та розкриття теми дослідження, який оформлюється у письмовий звіт. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу

Література та навчальні матеріали

1. Давидюк Т.В. Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика : навчальний посібник для студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» (розділ 6) С.251-289 колектив авторів за заг. ред. проф. Давидюк Т. В. – Харків : НТУ «ХПІ», 2021. – 607 с.

- 2 Юр'єва І.А, Татаринцева Ю.Л. Соціальна відповідальність: облік ризиків при цифровізації фінансів/ Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)– Х. : НТУ «ХПІ», 2023. – № 4 (2023). – С.--
<http://es.khpi.edu.ua/issue/view/16159>
- 3 Лісовий Г. Податкова злочинність як загроза податковій безпеці України. Публічне право. 2017. № 2 (26). С. 113–121. 2. Петренко І. Податкові ризики, що впливають на економічну безпеку підприємства. Банкрутство & Ліквідація в Україні. 07.02.2019.
4. Пилипенко Г. Податкові ризики при укладанні договорів належна обачність при виборі контрагента. URL: <https://sherman.in.ua/podatkovy-riziky-pri-ukladanni-dogovoriv-nalezchna-obachnist-pri-vibori-kontragenta/> (дата звернення: 30.06.2022)
5. Лега О. В., Яловега Л. В., Прийдак Т. Б. Сучасні методи зниження податкових ризиків платників податків. Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Херсон : ФОП Вишемирський В. С., 2021. С. 136–140.
6. Податковий, фінансовий та юридичний Due Diligence. URL: <https://finexpertiza./service/consulting/du-diligence/> (дата звернення: 30.06.2022)
7. Жукова О. What is COMPLIANCE, або як оцінювати податковий ризик? URL: <http://www.visnuk.com.ua/publication/100013546-what-is-compliance-aboyak-otsinyuvati-podatkoviy-rizik%202> (дата звернення: 30.06.2022).
8. Соловійова Т. Як бізнесу ефективно управляти податковими ризиками. URL: <https://juscutum.com/> (дата звернення: 30.06.2022).
9. Лега О. В., Канцедал Н. А., Яловега Л. В., Прийдак Т. Б. Аналіз як інструмент податкової діагностики. Eurasian scientific discussions. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2022. P. 520–527. URL: <https://sciconf.com.ua/i-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-eurasianscientific-discussions-13-15-fevralya2022-goda-barselona-ispaniya-arghiv> (дата звернення: 30.06.2022)
10. Юр'єва І.А., Фальченко О.О. Впровадження елементів антикризового управління із застосуванням платформи блокчейн Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)– Х. : НТУ «ХПІ», 2020. – № 4. – С. 3-6 – Бібліогр.: 9 назв. – ISSN . 2519-4461 <http://journals.uran.ua/index.php/2519-4461>
11. Юр'єва І.А. Цифрове забезпечення організації і методики податкових перевірок як чинник фінансової безпеки/ Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)– Х. : НТУ «ХПІ», 2023. – № 5 (2023). – С.–28-31
- 12 Юр'єва І.А. Застосування дьюдילהанс в діагностиці фінансового стану підприємства в антикризовому управлінні та економічній безпеці Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)– Х. : НТУ «ХПІ», 2023. – № 6 (2023). – С.–63-66 <http://es.khpi.edu.ua/issue/view/16159>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді: підсумкової контрольної роботи (40%); виконання реферативного завдання (20%) та виконання самостійної роботи студента (40%). 40% самостійної роботи складаються з: • 20% поточного оцінювання (включаючи есе, презентації, доповіді за темами та роботу на практичних заняттях); • 20% поточного семестрового контролю (онлайн-тести). Залік виконується письмово та містить: 2 теоретичних питання різного рівня складності та 1 практичне завдання

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Марина ШЕВЧЕНКО